

Vergaderjaar 2024–2025

22 054

Wapenexportbeleid

Nr. 452

BRIEF VAN DE MINISTERS VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSHULP EN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 februari 2025

Conform het op 10 juni 2011 per brief gemelde aangescherpte wapenexportbeleid (Kamerstuk 2010–2011, 22 054, nr. 165) en de motie van het lid El Fassed c.s. van 22 december 2011 over verlaging van de drempelwaarde voor de versnelde parlementaire controle bij specifieke wapenexportaanvragen naar € 2.000.000,– (Kamerstuk 2011–2012, 22 054, nr. 181), ontvangt uw Kamer onderstaande informatie over een door Nederland afgegeven vergunning ter waarde van € 86.000.000,– voor uitvoer van militair materieel naar Indonesië.

Een Nederlands bedrijf heeft in januari 2025 een exportvergunning verkregen voor de uitvoer naar Indonesië van radar- en C3-systemen met inbegrip van software, gereedschap, test- en meetapparatuur en overige bijhorende diensten.

De ontvanger en eindgebruiker van deze radar- en C3-systemen is de Indonesische marine. De systemen zullen worden geïnstalleerd aan boord van Indonesische patrouillevaartuigen. De genoemde schepen worden ingezet ter bescherming en bewaking van de Indonesische territoriale wateren en de exclusieve economische zone.

De aanvraag is getoetst aan de acht criteria van het EU Gemeenschap-pelijk Standpunt inzake wapenexport¹. Deze toetsing, waarvan de essentie ten aanzien van de meest relevante criteria hieronder wordt weergegeven, leidde tot het afgeven van de vergunning op basis van de volgende argumenten:

Mensenrechten (criterium 2)

Bescherming van mensenrechten is in Indonesië grondwettelijk vastgelegd; naleving is op verschillende terreinen een punt van zorg,

¹ 8 GS 2008/944 van 8 december 2008

bijvoorbeeld in Papua waar naast intimidatie, willekeurige arrestaties en detentie van de inheemse bevolking, ook slachtoffers vallen door geweld gebruikt door lokale gewapende groepen. De Indonesische marine is, voor zover bekend, niet betrokken bij bovengenoemde mensenrechtenschendingen.

Gelet op de aard van de goederen (radar- en C3-systemen) en de eindgebruiker (de Indonesische marine) bestaat er geen duidelijk risico dat de te leveren goederen zullen worden ingezet voor binnenlandse onderdrukking, dan wel ernstige schendingen van mensenrechten of het humanitair oorlogsrecht. Toetsing aan criterium 2 is daarom positief.

Handhaving regionale stabiliteit (criterium 4)

Toetsing aan criterium 4 is negatief indien er een duidelijk risico bestaat dat de te leveren militaire goederen ingezet zullen worden voor agressie jegens een ander land of het met kracht bijzetten van territoriale aanspraken.

De patrouillevaartuigen, waarvoor de systemen in de huidige aanvraag zijn bestemd, zullen naar verwachting voornamelijk worden ingezet voor antismokkel- en antipiraterij-operaties, alsook voor andere legitieme maritieme ordehandhavingstaken, zoals het patrouilleren van de vele maritieme grenzen van Indonesië.

Indonesië heeft een aantal lopende grensgeschillen met verschillende buurlanden. Deze geschillen worden via diplomatieke kanalen en/of internationaalrechtelijke mechanismen opgelost. Van escalatie is geen sprake.

China betwist een deel van de Indonesische Exclusieve Economische Zone bij de Natuna-eilanden, maar niet het Indonesisch eigendom van deze eilanden. De patrouillevaartuigen kunnen rondom de Natuna-eilanden worden gestationeerd ter bescherming van de Indonesische territoriale wateren. Het risico op offensieve inzet richting andere landen is gering gelet op de diplomatieke en vreedzame opstelling van Indonesië.

Gelet op het bovenstaande bestaat er geen duidelijk risico dat de huidige transactie bijdraagt aan agressie of het met kracht bijzetten van territoriale aanspraken. Toetsing aan criterium 4 is **positief**.

Ten aanzien van de overige zes criteria gelden geen bijzonderheden, ook deze zijn positief getoetst.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp,
R.J. Klever

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp